

Revalideren is leren Maar hoe leren mensen met NAH eigenlijk?

Hillean Boosman

Kenniscentrum Revalidatiegeneeskunde Utrecht

Universitair Medisch Centrum Utrecht & Revalidatiecentrum De Hoogstraat

Project groep: Anne Visser-Mally, Caroline van Heugten, Eline Lindeman

Hersenen & Cognitie

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Je wilt leren zeilen. Hoe pak je dit aan?

- A. Ik stap direct in de boot en probeer hoe je moet zeilen → 6
- B. Ik blijf eerst op de kant staan en kijk hoe een ander het doet → 7
- C. Ik kijk eerst in een boek hoe je moet zeilen → 6
- D. Ik vraag iemand om het mij voor te doen en doe het na → 25

Wat is leren eigenlijk?

Le-ren

- 1 onderwijs geven; onderwijzen
- 2 vaardigheid in iets (laten) krijgen: al doende leert men
- 3 in het geheugen opnemen: een les ~
- 4 zich kennis of vaardigheid proberen eigen te maken; studeren: ~ voor onderwijzer

van Dale

Niet teveel denken, gewoon doen

Van je fouten leren

Leren met vallen en opstaan

Bezint eer ge begint

Leerstijl

Een persoonlijke voorkeur voor het gebruik van bepaalde leeractiviteiten.

Cognitieve stijl

Specifieke manier waarop iemand informatie opneemt en verwerkt.

Niet wat maar hoe!

Bolhuis, 2009
Allport, 1937

Leerstijlen zijn het meest belangrijk in het geval van:

- Nieuwe of relatief onbekende leerstof
- Het bestuderen van uitdagende/moeilijke informatie
- Weinig zelfvertrouwen

Waarom leerstijl in de revalidatie?

- Iedereen is anders
- Zwakke én sterke punten
- Welke therapievorm is geschikt?

De praktijk: wat vinden klinici ervan?

3 psychologen, 3 cognitieve therapeuten, 3 fysiotherapeuten, 3 ergotherapeuten

De meerderheid is positief over het gebruik van leerstijlen

Maar...

- Moeilijk te integreren
- Extra voorbereidingstijd
- Vooral nuttig bij problemen

Casus

Bas is een 45-jarige man die revalideert na een beroerte. Hij heeft als revalidatiedoel om te leren koffie zetten. Hoe pakt de therapeut dit aan?

Therapeut A

De therapeut laat de instructie achterwege en laat Bas zelf proberen koffie te zetten. Zo ontdekt Bas vanzelf hoe het werkt en leert hij van de fouten die hij maakt.

Casus

Bas is een 45-jarige man die revalideert na een beroerte. Hij heeft als revalidatiedoel om te leren koffie zetten. Hoe pakt de therapeut dit aan?

Therapeut B

De therapeut geeft een stappenplan aan Bas zodat hij stap voor stap het koffiezetapparaat kan bedienen. De therapeut grijpt in voordat Bas een fout maakt.

Casus

Bas is een 45-jarige man die revalideert na een beroerte. Hij heeft als revalidatiedoel om te leren koffie zetten. Hoe pakt de therapeut dit aan?

Therapeut C

De therapeut doet eerst uitgebreid voor hoe Bas het koffiezetapparaat moet gebruiken. Daarna gaat Bas het zelf proberen.

Casus

Bas is een 45-jarige man die revalideert na een beroerte. Hij heeft als revalidatiedoel om te leren koffie zetten. Hoe pakt de therapeut dit aan?

Welke therapeut past het beste bij Bas?

De 'matching' hypothese

Bas matchen met een therapeut die dezelfde leerstijl heeft als Bas?

Review:

- 9 studies: Leren is meer effectief wanneer er een match is.
- 9 studies: Leren is meer effectief wanneer er een mismatch is.

Moeten we matchen of mismatchen in de revalidatie?

- Aanpassen aan leerstijl revalidant?
- Welke leerstijl is het beste voor de revalidant?

Maar hoe 'meten' we de leerstijl van Bas...?

Hoe kun je leerstijl het beste 'meten'?

Wat **zegt** een revalidant?

Wat **observeert** men bij een revalidant?

Wat **hoort** men van de partner?

Wat **zegt** een revalidant?

Voordelen:

- Kan situaties vergelijken
- Voor versus na NAH

Nadelen:

- Cognitie
- Taal
- Voor versus na NAH
- Sociaal wenselijke antwoorden
- Doen versus zeggen

Wat **observeert** men bij een revalidant?

Voordelen:

- Bij iedereen
- Op maat gemaakt
- Integreren in zorg
- Minder belasting revalidant

Nadelen:

- Welke taak?
- Wie observeert?
- Prestatiedruk
- Tijdsinvestering therapeut

Wat **hoort** men van de partner?

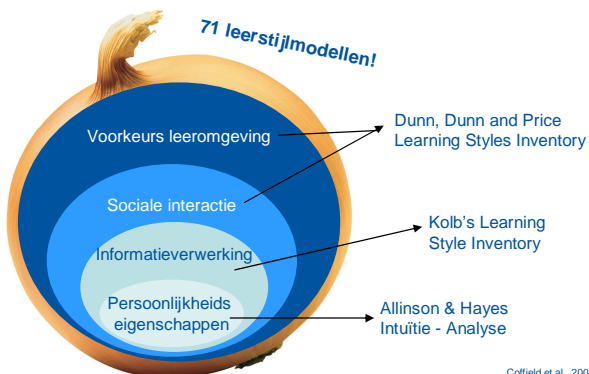
Voordelen:

- Minder belasting revalidant
- Kent revalidant voor en na NAH
- Betrekken bij revalidatie

Nadelen:

- Überhaupt mogelijk?
- Geen partner
- Sociaal wenselijke antwoorden
- Verschil voor en na NAH

Curry's uienmodel

De bekendste leerstijl modellen op een rij

	Betrouwbaarheid	Validiteit
1 Jackson	-	-
2 Riding	-	-
3 Sternberg	-	-
4 Dunn en Dunn	-	+ -
5 Gregorc	-	+ -
6 Honey en Mumford	+ -	-
7 Kolb	+ -	-
8 Entwistle	+ -	+ -
9 Hermann	+ -	+ -
10 Myers-Briggs	+	-
11 Apter	+	+ -
12 Vermunt	+	+ -
13 Allinson en Hayes	+	+

Coffield et al., 2004

Allinson en Hayes

Cognitive Style Index (CSI)

- Ontwikkeld voor management
- Leerstijlen zijn lichtelijk veranderlijk
- Lange termijn stabiliteit in leerstijl

38 vragen

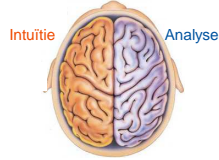
Voorbeeldvraag:

'Ik zal niet tot actie overgaan als er weinig kans is op succes'

Waar

Weet niet

Niet waar

Intuïtie versus analyse

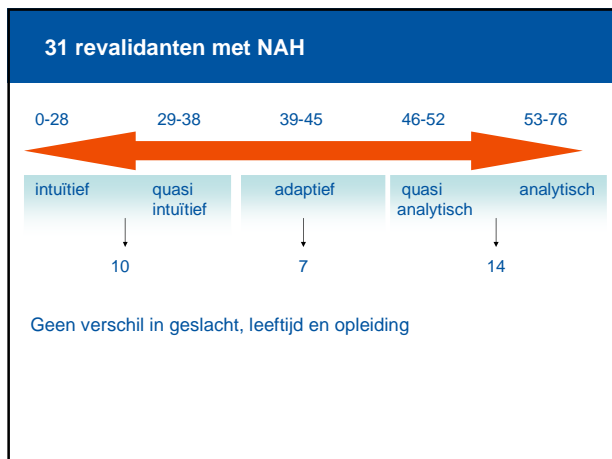
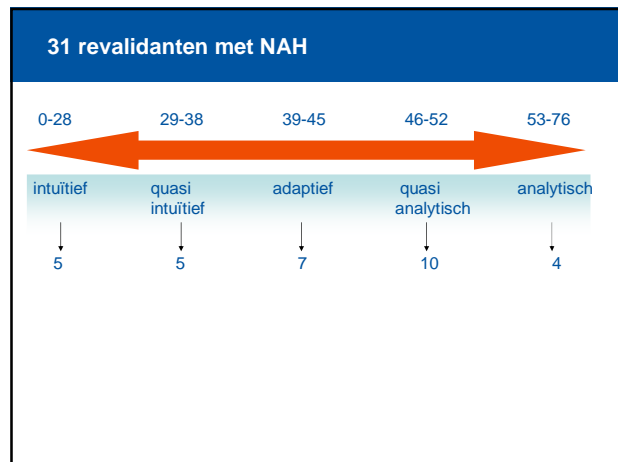
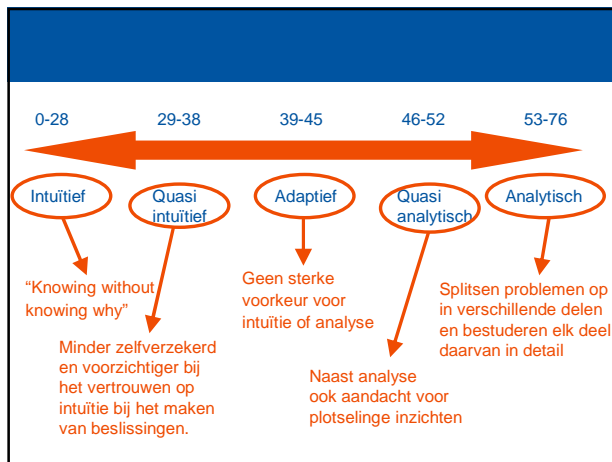
Intuïtie

- Onbewust
- Automatisch
- Non-selectief
- Holistisch

Analyse

- Bewust
- Intentioneel
- Selectief
- Gesegmenteerd

Allinson & Hayes, 2010

Nadelen CSI:

- Lang
- Moeilijke vragen

“Volgens mijn ervaring is rationeel denken de enige basis voor het nemen van beslissingen”

Moeilijke vragen eruit = kortere CSI

De volgende stappen...

De verkorte Cognitive Style Index laten invullen door....

De revalidant	De partner	De therapeut/ verpleegkundige
---------------	------------	----------------------------------

Überhaupt mogelijk?

Verschillend of overeenkomstig?

Inter-beoordelaars betrouwbaarheid?

Test-hertest betrouwbaarheid?

Relatie met revalidatie uitkomst?

Wat heb je geleerd?

- Iedereen leert op zijn eigen unieke manier
- Je eigen leerstijl is niet altijd gelijk aan die van iemand anders
- Een leerstijlinstrument voor de NAH revalidatie wordt momenteel onderzocht!